

NOWY ŁAD

Ustawa z dnia 29-10-2021

Poniżej przedstawiamy krótką informację podsumowującą zmiany, które wprowadza nowa ustawa tzw. „Polski Ład”.

Niniejsze opracowanie ma charakter informacyjny i nie stanowi porady ani opinii prawnej.

---

1. Składki zdrowotne - nowe zasady

- **Nowe przepisy likwidują prawo podatnika do odliczenia kwoty składki na ubezpieczenie zdrowotne opłaconej (pobranej przez płatnika) w roku podatkowym od kwoty należnego za ten rok podatku dochodowego od osób fizycznych albo zryczałtowanego podatku dochodowego od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne.**

Wycofanie możliwości odliczenia składki zdrowotnej **wpłynie na wynagrodzenia netto pracowników**. Osoby, które zarobią **brutto do 8,5 tys. zł miesięcznie, raczej nie odczują wielkich zmian**. Natomiast ci, którzy zarobią **powyżej 11 tys. zł brutto miesięcznie**, co do zasady **zanotują na koncie stratę w wypłacie co miesiąc**.

Szacuje się, że im wyższy będzie poziom ich wynagrodzeń, tym strata w wypłacie netto będzie większa.

Likwidacja możliwości odliczenia składki może w konsekwencji wpłynąć na pracodawców w tym sensie, że jeśli pracodawcy będą chcieli aby pracownicy utrzymali wynagrodzenie na takim samym poziomie (netto) jak do tej pory, to będą zmuszeni podwyższyć koszt po ich stronie (zwiększyć brutto). Nie jest to obowiązkowe, zależy od polityki firmy i wewnętrznych ustaleń.

- **Inna ważna zmiana to wprowadzenie obowiązkowej składki zdrowotnej od wynagrodzeń członków zarządu.**

Według nowej ustawy osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie, będą podlegały obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. W konsekwencji od wynagrodzenia ww. osób będzie naliczana i odprowadzana składka zdrowotna w wysokości 9%.

Podstawą wymiaru składki będzie dochód członka zarządu, czyli de facto jego wynagrodzenie brutto.

Ponieważ dochód z tytułu takiego wynagrodzenia podlega zawsze opodatkowaniu według skali podatkowej, to od nowego roku wypłata otrzymywana przez prezesa zarządu spółki zostanie pomniejszona o 17% podatku dochodowego od osób fizycznych (o ile nie przekroczy w skali roku 120 tys. zł a ponad tę kwotę 32%) i dodatkowo zostanie pomniejszona o 9% tytułem zapłaty składki zdrowotnej.

- Składka na ubezpieczenie zdrowotne, w przypadku pracowników i przedsiębiorców opodatkowanych według zasad ogólnych, będzie **obliczana od dochodu**. Podstawa obliczenia składki nie będzie niższa niż najniższe wynagrodzenie.

Jej wysokość wyniesie 9%.

Miesięczna składka przedsiębiorcy liniowego ma wynosić 4,9 proc. dochodu z poprzedniego miesiąca (tj. dochodu z działalności gospodarczej ustalonego za rok kalendarzowy - art. 81 ust. 2 ustawy o świadczeniu opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych), ale nie mniej niż 9 proc. minimalnego wynagrodzenia.

Z kolei dla przedsiębiorców rozliczających się ryczałtem składka zdrowotna będzie niska i bardzo prosta do zastosowania - wyniesie 9 proc., które będą liczone od podstawy:

- dla firm o rocznych przychodach do 60 tys. zł miesięczna podstawa składki zdrowotnej wyniesie 60 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia,
  - dla przychodów do 300 tys. zł 100 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia,
  - dla wyższych 180 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.
- Kolejna zmiana dotyczyć będzie terminów płatności składek:
    - do 15 dnia następnego miesiąca – dla płatników składek posiadających osobowość prawną
    - do 20 dnia następnego miesiąca – dla pozostałych płatników składek.

2. Zmiany w PIT

- **podwyższenie do 30 tys. zł kwoty wolnej od podatku** dla podatników rozliczających się według skali podatkowej (nie dotyczy to podatników tzw. podatku liniowego) – ma dotyczyć wszystkich podatników z pierwszego progu podatkowego do **30.000 zł**, poprzez podwyższenie kwoty zmniejszającej podatek do wysokości 5.100 zł. Oznacza to, że podatnicy, którzy w ciągu roku osiągną dochody nieprzekraczające kwoty 30.000 zł - nie zapłacą podatku ($30.000 \text{ zł} \times 17\% - 5.100 \text{ zł} = 0 \text{ zł}$).

Kwota wolna od podatku w wysokości 30.000 zł będzie stosowana już przy obliczaniu zaliczek na podatek poprzez odliczenie od podatku kwoty w wysokości 1/12 kwoty zmniejszającej podatek ($1/12$ z kwoty 5.100 zł = 425 zł).

- **podwyższenie do 120 tys. zł drugiego progu podatkowego** - po zmianie podstawa opodatkowania, do której będzie stosowana 17% stawka podatku wzrośnie do **120.000 zł**. Oznacza to, że dopiero po przekroczeniu kwoty 120.000 zł podatnicy zapłacą podatek obliczany według 32% stawki.
- **wprowadzenie „ulgi dla klasy średniej”** - z rozwiązania tego mają korzystać pracownicy oraz przedsiębiorcy opodatkowani według skali podatkowej. Mechanizm tej ulgi ma polegać na odliczaniu od dochodu pewnej kwoty, której wysokość uzależniona będzie od poziomu rocznych przychodów/dochodów. Prawo do ww. ulgi ma przysługiwać podatnikom, którzy w roku podatkowym uzyskają przychody/dochody mieszczące się w przedziale **od 68.412 zł do 133.692 zł**.

---

3. Zmiany w ryczałcie za używanie służbowego auta w celach prywatnych

---

- **Polski Ład modyfikuje przepisy odnoszące się do ryczałtu z tytułu używania służbowego auta w celach prywatnych pracownika.**
- Nowe przepisy wprowadzają zmianę wskaźnika, od którego będzie zależała wysokość ryczałtu. Obecnie jest to pojemność silnika. **Zgodnie z ustawą nowelizującą, wysokość ryczałtu będzie zależała od mocy silnika.** I tak, dla samochodów o mocy silnika do 60kW - ryczałt ma wynosić **250 zł**, a dla pozostałych (za wyjątkiem samochodów elektrycznych i napędzanych wodorem) - **400 zł**.
- Zgodnie ze zmianami, od 2022 r. z przepisów będzie wprost wynikało, że dla samochodów stanowiących pojazd elektryczny lub pojazd napędzany wodorem w rozumieniu art. 2 pkt 15 tej ustawy - ryczałt z tytułu wykorzystywania takiego samochodu (służbowego) do celów prywatnych będzie wynosił **250 zł**.

---

4. Obniżenie limitu płatności gotówkowych

- Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego przedsiębiorcy, w każdym przypadku gdy:
  - stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
  - jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 15.000 zł lub równowartość tej kwoty, przy czym transakcje w walutach obcych przelicza się na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji.

- W ramach Polskiego Ładu ww. limit zostanie obniżony i wyniesie **8.000 zł**.

Będzie to miało swoje konsekwencje dla celów CIT/PIT. Podatnicy nie mogą bowiem zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów kosztu w tej części, w której płatność dotycząca ww. transakcji została dokonana bez pośrednictwa rachunku płatniczego lub została dokonana przelewem na rachunek spoza białej listy (w przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług, potwierdzonych fakturą, dokonanych przez podatnika VAT czynnego), lub pomimo zawarcia na fakturze wyrazów "mechanizm podzielonej płatności" została dokonana z pominięciem tego mechanizmu.

5. Zmiany w CIT

- Minimalny podatek dochodowy dla podatników CIT

Minimalnym podatkiem CIT zostaną objęte spółki opodatkowane podatkiem dochodowym od osób prawnych, podatkowe grupy kapitałowe, oraz przedsiębiorcy zagraniczni posiadających swoje firmy w Polsce, które w roku podatkowym:

- poniosły stratę ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych albo
- osiągnęły udział dochodów ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych, określony zgodnie z art. 7 ust. 1, w przychodach innych niż z zysków kapitałowych w wysokości nie większej niż 1%.

Stawka niniejszego podatku będzie wynosić 10% podstawy opodatkowania.

- Nowe ulgi podatkowe
  - B+r - nowelizacja
  - Ip box - nowelizacja
  - Na prototyp
  - Na robotyzację
  - Na innowacyjnych pracowników
  - Ulga konsolidacyjna
  - Ulga na IPO
  - Ulga na inwestycje w ASI (alternatywna spółka inwestycyjna)
  - Ulga „prowzrostowa”
  - Ulga na terminal płatniczy (cit i pit)
  - Ulgi dla podatników uzyskujących przychody z działalności gospodarczej wspierających działalność sportową, kulturalną oraz szkolnictwo wyższe i naukę (cit i pit);
  - Ulga na zabytki
  - Ulga na powrót
- Duże zmiany odnośnie niedostatecznej kapitalizacji,
- Zmiany uszczelniające system podatkowy dotyczące rozliczeń kapitałowych i dochodów zagranicznych,
- Bardzo obszerne zmiany w temacie kosztów i przychodów,
- Podatkowych grup kapitałowych,
- Estońskiego citu,
- Porozumienie inwestycyjne - całkiem nowa instytucja
- Psi - istotne zmiany dotyczące ulgi na inwestycje.

---

6. Nielegalne zatrudnienie pracowników – skutki w CIT/PIT

Polski Ład zakłada, że pracodawcy będą zaliczać do przychodów podatkowych wartość pracy osoby zatrudnionej nielegalnie. Wartość ta ma być ustalana za każdy miesiąc, w którym zostało stwierdzone nielegalne zatrudnienie - w wysokości równowartości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym miesiącu na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Przychód ten ma powstawać na dzień stwierdzenia nielegalnego zatrudnienia.

Taki przychód ma być ustalany także w przypadku, gdy wynagrodzenie z tytułu nielegalnego zatrudnienia zostanie faktycznie wypłacone osobie nielegalnie zatrudnionej.

Przychodem pracodawcy mają być również przychody pracownika z tytułu nielegalnego zatrudnienia oraz przychody pracownika w części, w jakiej pracodawca nie ujawnił ich właściwym organom państwowym (wynagrodzenie wypłacone "pod stołem"). U pracownika przychody te będą zwolnione z PIT.

UWAGA! Przez nielegalne zatrudnienie rozumie się tu zatrudnienie przez pracodawcę osoby bez potwierdzenia na piśmie w wymaganym terminie rodzaju zawartej umowy i jej warunków (art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. a) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Dz. U. z 2021 r. poz. 1100 ze zm.).

Dodatkową negatywną konsekwencją nielegalnego zatrudniania pracowników ma być brak możliwości zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów pracodawcy wynagrodzenia pracownika (oraz należnych od nich składek ZUS) z tytułu nielegalnego zatrudnienia.

Należy mieć na uwadze, że w przypadku stwierdzenia nielegalnego zatrudnienia, składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe od wynagrodzenia z tytułu nielegalnego zatrudnienia oraz od części nieujawnionego wynagrodzenia nie będą obciążać ubezpieczonego i mają być opłacane w całości z własnych środków przez płatnika składek (pracodawcę).

---

7. WHT – podatek u źródła

W tym zakresie mają zostać wprowadzone następujące zmiany:

- Doprecyzowanie definicji rzeczywistego właściciela.
- Zróżnicowanie wymagań stawianych płatnikom w dochowaniu należytej staranności przy weryfikowaniu warunków do zastosowania niższej stawki podatku albo zwolnienia.
- Mechanizm „WHT refund” – zawężenie zakresu przedmiotowego i podmiotowego do płatności o charakterze biernym i podmiotów powiązanych.
- Oświadczenie płatnika – sposób reprezentacji.
- Wyłączenie z mechanizmu „WHT refund” dywidend wypłacanych na rzecz polskich rezydentów.
- Rozszerzenie zakresu przedmiotowego opinii o stosowaniu zwolnienia o preferencje wynikające z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania – zmiana nazwy na „opinia o stosowaniu preferencji”. Wprowadzenie tych regulacji także do ustawy o PIT.
- Powiązanie wymogów proceduralnych z przesłankami prawa materialnego (dowodzenie statusu rzeczywistego właściciela w procedurze zwrotu podatku).
- Certyfikat rezydencji – także w kopii.

---

8. Ceny transferowe

W zakresie cen transferowych warto zwrócić uwagę na następujące zmiany względem wersji skierowanej do publicznych konsultacji:

- Dodanie wymogu, aby lokalna dokumentacja podatkowa była przygotowana w postaci elektronicznej. To kolejny krok w kierunku digitalizacji obowiązków sprawozdawczych w zakresie TP.
- Modyfikacja warunku dla korekt cen transferowych zmniejszających podstawę opodatkowania, określonego w art. 11e pkt. 4 Ustawy CIT. Według proponowanego brzmienia wystarczający będzie fakt istnienia podstawy prawnej do wymiany informacji podatkowych (brak warunku istnienia umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania). Propozycję należy ocenić na plus biorąc pod uwagę pozostałe zmiany w zakresie korekt cen transferowych (wskazane w dalszej części wpisu).
- Zrezygnowano z uregulowania kwestii ustalania wartości transakcji w przypadku umów ubezpieczenia lub reasekuracji. Proponowano odniesienie do sumy ubezpieczeniowej. Stąd znów pozostaje wątpliwość czy to wartość składki czy suma ubezpieczeniowa powinna determinować obowiązek dokumentacyjny (bardziej racjonalna wydaje się jednak wartość składki).
- Przy proponowanym zwolnieniu z obowiązku dokumentowania refaktur zrezygnowano z warunku rozliczenia bez zastosowania kluczy alokacji. Innymi słowy projektowany przepis będzie pozwalał na stosowanie kluczy alokacji, przy czym podatnik będzie obowiązany posiadać szczegółową kalkulację, o której mowa w art. 11f ust. 1 pkt 3 Ustawy CIT.
- Dodanie zwolnienia z obowiązku przygotowania dokumentacji dla usług stanowiących usługi o niskiej wartości dodanej – w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 11f Ustawy CIT (nadal jednak podatnik powinien udokumentować fakt spełnienia warunków).

Ustawa wprowadza także zmiany w VAT, tj. m.in.: grupa vat, faktury ustrukturyzowane, opcja opodatkowania usług finansowych.

Prezydent podpisał ustawę. Oznacza to, że nowe przepisy w znacznej części wejdą w życie w dniu 1 stycznia 2022 roku.